

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
(ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ)**

ΕΤΟΣ 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1 ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ – ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

1.1	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	3
1.2	ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	4

2 ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

2.1	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	5
2.2	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	9
2.3	ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ-ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	11
2.4	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	11
2.5	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ	12
2.6	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	12
2.7	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	12
2.8	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΗΜΗΣ	13
2.9	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	13
2.10	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	13

ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ
ΕΤΟΣ 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα πιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας ΙΙ, του Ν. 3601/2007 και της ΠΔΤΕ 2592/20.8.2007 υποχρεούται να δημοσιοποιούν πληροφορίες εποπτικής φύσεως για τη διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων τους, την κεφαλαιακή τους επάρκεια και τη διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνουν (Πυλώνας ΙΙΙ της Βασιλείας ΙΙ).

Σκοπός της παρούσας δημοσιοποίησης είναι η πληροφόρηση σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων, τον τρόπο και τους μεθόδους υπολογισμού τους, τα ίδια κεφάλαια, την κεφαλαιακή επάρκεια με στοιχεία της 31/12/2009.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ιδρύθηκε σύμφωνα με την ΕΣ 33048/12.12.1978 Απόφαση του Νομάρχη Ιωαννίνων, αρχικά ως πιστωτικός συνεταιρισμός και μετεξελίχθηκε σε Συνεταιριστική Τράπεζα βάσει της με αριθμό 535/02.11.1993 απόφασης της Ε.Ν.Π.Θ. της Τράπεζας της Ελλάδος. Μετά τη συγκέντρωση του απαιτούμενου κεφαλαίου και την έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος της δημιουργίας καταστημάτων σε επίπεδο Περιφέρειας, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Ιωαννίνων με την Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 72/29.09.2008, μετονομάστηκε σε ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ. Η Τράπεζα της Ελλάδος με την Απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων με αριθμό 269/30.09.2008, ενέκρινε τη μεταβολή της Επωνυμίας. Στις 31/12/2009 απασχολούσε 50 εργαζόμενους, είχε 5 καταστήματα (εκ των οποίων το ένα στην πόλη της Πρέβεζας) και συνολικό ενεργητικό € 154.947,24 χιλ. ευρώ.

1) ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ – ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

1.1) Διάρθρωση Ιδίων Κεφαλαίων

Η Τράπεζα εφαρμόζει τις οδηγίες της ΠΔΤΕ 2587/20.08.2007 για τη διάρθρωση των Ιδίων Κεφαλαίων της. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Πράξης αυτής τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας Ηπείρου αποτελούνται από τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια.

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας περιλαμβάνει το «Καταβλημένο Συνεταιριστικό Κεφάλαιο», «τις Συνεταιριστικές Μερίδες», «Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο», «Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον»:

ποσά σε χιλ. €

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ Δ.Κ.Ε.	16.874,00
ΒΑΣΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	16.874,00
Κεφάλαια (εποπτικά αναγνωριζόμενα)	14.897,00
Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και συνεταιριστικές μερίδες	11.607,00
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.290,00
Αποθεματικά (εποπτικά αναγνωριζόμενα)	2.248,00
Αποθεματικά και Αποτελέσματα εις νέον (εξαιρούνται οι Διαφορές Αναπροσαρμογής)	2.147,00
(-) Λοιπά αφαιρετικά στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων	(271,00)
(-) Υπεραξία και λοιπά άϋλα πάγια στοιχεία	(271,00)
<u>Πληροφοριακό στοιχείο:</u> Ίδια κεφάλαια επί των οποίων υπολογίζεται το όριο για τα ΜΧΑ όταν δεν χρησ/νται πρόσθετα κεφάλαια για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς και για τον υπολογισμό των ορίων των συμμετοχών σε επιχειρήσεις εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα	16.874,00
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ Δ.Κ.Ε.	16.874,00
<u>Πληροφοριακό στοιχείο:</u> Ίδια κεφάλαια επί των οποίων υπολογίζεται το όριο για τα ΜΧΑ όταν χρησ/νται πρόσθετα κεφάλαια για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς.	16.874,00

1.2) Κεφαλαιακή Επάρκεια

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ορίζεται ως ο λόγος των εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα εντός και εκτός Ισολογισμού στοιχεία ή προς το σύνολο των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας της Τράπεζας διαμορφώθηκε στο 17,49%. Στόχος της Τράπεζας είναι ο δείκτης να υπερκαλύπτει το δείκτη που ορίζεται από το νέο νομοθετικό και εποπτικό πλαίσιο, η ελάχιστη τιμή του οποίου είναι 10%.

Η Τράπεζα επιτυγχάνει μία ισχυρή κεφαλαιακή βάση διατηρώντας το δείκτη σε υψηλά ποσοστά προσφέροντας ταυτόχρονα υψηλές αποδόσεις στα μέλη της.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό του κεφαλαίου για σκοπούς πιστωτικού κινδύνου. Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2588/20.08.2007. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του Λειτουργικού κινδύνου υπολογίζονται με την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2590/20.08.2007. Όσον αφορά τον Κίνδυνο Αγοράς η Τράπεζα δεν είναι εκτεθειμένη προς το παρόν σ' αυτή την κατηγορία κινδύνου. Για τον υπολογισμό των ποσών των κεφαλαιακών απαιτήσεων ως προς τα διάφορα ανοίγματα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εξειδικευμένο λογισμικό (Systemic R.M. Risk Value: RV Rating – RV Credit). Αναλυτικότερα:

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι Πιστωτικού Κινδύνου (ΠΔ 2588/20.08.2007)

Χρηματοδοτικό Άνοιγμα	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις σε χιλ. €
Έναντι Τοπικής Αυτοδιοίκησης	209,00
Έναντι Ιδρυμάτων Χρηματοπιστωτικού Τομέα	395,00
Έναντι Επιχειρήσεων	1.665,00
Λιανικής Τραπεζικής	1.852,00
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	1.375,00
Από μετοχές, συμμετοχές και άλλα στοιχεία	534,00
Από απαιτήσεις σε καθυστέρηση	1.029,00
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων Πιστωτικού Κινδύνου	7.059,00
Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι Λειτουργικού Κινδύνου (ΠΔΤΕ 2590/07)	661,30
Προσέγγιση Βασικού Δείκτη (ΒΙΑ)	661,30
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων	7.720,30

Τα Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας υπερκαλύπτουν το σύνολο των κεφαλαιακών απαιτήσεων και δημιουργούν πλεόνασμα Ιδίων Κεφαλαίων. Αναλυτικά:

ποσά σε χιλ. €

Πλεόνασμα Ιδίων Κεφαλαίων	9.153,70
Συντελεστής Φερεγγυότητας %	17,49

Η Τράπεζα, πέραν των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων κατ' εφαρμογή της ΠΔΤΕ 2595/20.08.2007, της Εγκ. ΤτΕ Νο 18/26.08.2008 και του άρθρου 28 του Ν3601/2007 διαθέτει αξιόπιστες και ολοκληρωμένες στρατηγικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και τη διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων που θεωρούνται επαρκή για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει (εσωτερικό κεφάλαιο).

2) ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ

2.1) Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός Κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας που προκύπτει από την αθέτηση των υποχρεώσεων των δανειοληπτών. Ο κίνδυνος αυτός αποτελεί σημαντική πηγή κινδύνου και η συστηματική παρακολούθηση και διαχείρισή του, θεωρείται πρωταρχικός στόχος της Τράπεζας. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κυρίως από τα εγκεκριμένα δάνεια της επιχειρηματικής και ιδιωτικής πίστης.

Παρακολούθηση και Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου

Στην Τράπεζα Ηπείρου η αξιολόγηση των χορηγήσεων βασίζεται σε ένα πλήθος οικονομικών και ποιοτικών κριτηρίων.

Στα οικονομικά κριτήρια αξιολόγησης του πελάτη σημαντικό στοιχείο αποτελεί εκτός από το ύψος των εισοδημάτων και η συνολική δανειακή επιβάρυνση των πελατών σε όλες τις τράπεζες. Επίσης λαμβάνεται υπόψη η μηνιαία επιβάρυνση του πιστούχου καθώς και η σχέση του εισοδήματος με το συνολικό ύψος των δανείων του.

Βασικό στοιχείο αποτελεί ο δείκτης LTV (ύψος χορήγησης προς αξία ακινήτων). Δίνεται μεγάλη έμφαση στις διασφαλίσεις και στην εκτίμηση των ακινήτων.

Για την αξιολόγηση των χορηγήσεων λαμβάνονται υπόψη εκτός από τα οικονομικά στοιχεία και ποιοτικά, όπως η συναλλακτική τάξη του πελάτη, η βιωσιμότητα της επιχείρησης (εάν πρόκειται για επιχείρηση), η φήμη του στη αγορά, ο κλάδος που ανήκει κ.λ.π.

Η Τράπεζα Ηπείρου έχει αγοράσει από το 2005 εφαρμογή Rating για την κατηγοριοποίηση των πελατών σε εννιαβάθμια κλίμακα.,

Εφαρμογή της Τυποποιημένης Προσέγγισης

Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας υπολογίζονται σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, όπως ορίζεται στην ΠΔΤΕ 2588/20.08.2007.

Οι κατηγορίες ανοιγμάτων και τα σταθμισμένα ποσά της Τράπεζας για την 31/12/2009 είναι τα ακόλουθα:

Χρηματοδοτικό Άνοιγμα	Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος χιλ €	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις σε χιλ €
Έναντι Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2.609,00	209,00
Έναντι Ιδρυμάτων Χρηματοπιστωτικού Τομέα	4.941,00	395,00
Έναντι Επιχειρήσεων	20.812,00	1.665,00
Λιανικής Τραπεζικής	23.141,00	1.852,00
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	17.189,00	1.375,00
Από μετοχές, συμμετοχές και άλλα στοιχεία	6.672,00	534,00
Από απαιτήσεις σε καθυστέρηση	12.863,00	1.029,00
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων Πιστωτικού Κινδύνου	88.227,00	7.059,00

• Όρια Πιστωτικού Κινδύνου

Η Τράπεζα εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων διαχειρίζεται και περιορίζει το ύψος του πιστωτικού κινδύνου. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου έναντι ανοιγμάτων. Για να καθοριστούν τα όρια πελατών, λαμβάνονται υπόψη οι εξασφαλίσεις ή τα καλύμματα τα οποία μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου, κατατάσσοντας τον κίνδυνο των ανοιγμάτων σε κατηγορίες κινδύνου, ανάλογα με το είδος των εξασφαλίσεων ή καλυμμάτων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Για την έγκριση των

πιστοδοτήσεων έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια ανάλογα με το ύψος του ανοίγματος, ο ρόλος των οποίων για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

- **Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου**

Περιγραφή των κυριότερων ειδών εξασφαλίσεων που αποδέχεται η Τράπεζα:

Η Τράπεζα λαμβάνει καλύμματα και εξασφαλίσεις έναντι πιστοδοτήσεων σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την αποπληρωμή των δανείων. Όσον αφορά τη χρήση τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου η Τράπεζα εφαρμόζει την Απλή Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων (τμήμα ΣΤ. παρ. 19, της ΠΔΤΕ 2588/20.08.2007).

Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα ενσωματώνει στην πολιτική της εξασφαλίσεις, οι κυριότερες των οποίων ορίζονται οι παρακάτω:

- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου
- Ενέχυρα επί καταθέσεων
- Προσημειώσεις / υποθήκες ακινήτων
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ
- Ενέχυρα επί επιταγών
- Ενεχύραση γεγενημένων απαιτήσεων με βάση τιμολόγια – πιστοποιήσεις που προέρχονται από Συμβάσεις με Δημόσιο, Δημόσιους Οργανισμούς ή και Ν.Π.Δ.Δ.

Διαδικασίες αποτίμησης εξασφαλίσεων

Η αποτίμηση των χρηματοοικονομικών και εμπράγματων εξασφαλίσεων πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως ορίζει το θεσμικό πλαίσιο.

Για τις εμπράγματες εξασφαλίσεις (ακίνητα), όσον αφορά την τακτική αποτίμησής τους, η Τράπεζα, σε πρώτη φάση, κάνει χρήση της παρ. Ε.10.β.iv της ΠΔΤΕ 2588/20.08.2007. Η αξία κάθε Προσημείωσης λογίζεται ως το μικρότερο ποσό μεταξύ της εμπορικής τιμής πώλησης και του ποσού της Προσημείωσης.

Για την μη – χρηματοδοτούμενη προστασία, η Τράπεζα σήμερα χρησιμοποιεί μόνο εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου. Δεν χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα ως τεχνική μείωσης πιστωτικού κινδύνου Πιστωτικά Παράγωγα.

Ενήμερες απαιτήσεις: χορηγήσεις ενήμερες ή με προσωρινή καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών. Οι απαιτήσεις θεωρούνται σε αθέτηση όταν υπάρχουν ενδείξεις κατά τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης.

Επισφαλείς απαιτήσεις: χορηγήσεις για τις οποίες η Τράπεζα προσδιορίζει ότι είναι πιθανή η μη είσπραξη μέρους ή του συνολικού ποσού του κεφαλαίου και των οφειλόμενων τόκων με βάση τους συμβατικούς όρους δανείου.

Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε πιστούχους διενεργούνται όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι καθίσταται αμφίβολη η είσπραξη οφειλόμενων ποσών. Μια απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της.

Ενδείξεις ότι ένα δάνειο έχει απομειωθεί αποτελούν οι ακόλουθες:

- Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης
- Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου

- Υπάρχει πιθανότητα πτώχευσης του πιστούχου
- Στοιχεία τα οποία δείχνουν την ύπαρξη μείωσης μελλοντικών εισπράξεων σε ομάδα δανείων λόγω προβλημάτων στον κλάδο ή λόγω οικονομικών συνθηκών σε συγκεκριμένη ομάδα δανείων.

Η Τράπεζα προβαίνει σε διαγραφές χορηγήσεων όταν διαπιστωθεί ότι δεν είναι εισπράξιμες. Η απόφαση αυτή λαμβάνει υπόψη πληροφορίες όπως σημαντικές αλλαγές στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη με αποτέλεσμα την αδυναμία του να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι της Τράπεζας ή περιπτώσεις που οι εισπράξεις από την εξασφάλιση δεν επαρκούν για την αποπληρωμή ολόκληρου του οφειλόμενου ποσού. Σε περίπτωση που μετά από τη διαγραφή των απαιτήσεων, εισπραχθούν ποσά αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ακολουθούν τρεις πίνακες ένας με στοιχεία για τις ελάχιστες απαιτούμενες προβλέψεις, ένας που παρουσιάζει την κατά κλάδο δραστηριότητα και εναπομένουσας ληκτότητας κατηγοριοποίηση των ανοιγμάτων μας όπως εμφανίζονται στις λογιστικές μας καταστάσεις 31.12.2009 και τις γενικές προβλέψεις των 2 τελευταίων ετών.

Ελάχιστες Προβλέψεις σύμφωνα με την ΠΔΤΕ2442	3.858,00
Ενήμερες Απαιτήσεις	1.106,00
Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση από 3 έως 6 μήνες	337,00
Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση από 6 έως 12 μήνες	472,00
Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση άνω των 12 μηνών	616,00
Απαιτήσεις με τμήματα σε οριστική καθυστέρηση	716,00
Επισφαλείς Απαιτήσεις	78,00
Απαιτήσεις σε καθυστέρηση πέραν της τριετίας	533,00

	Χορηγήσεις κατά κλάδο και ληκτότητα			
	Σύνολο	<1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη
<u>A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ</u>	81.070.863,73	51.847.967,38	5.707.283,20	23.515.613,15
1. Γεωργία – Δάση - Αλιεία	12.618.166,25	7.122.921,49	1.255.528,62	4.239.716,14
2. Μεταποίηση – Ορυχεία – Λατομεία	13.027.669,45	8.326.204,60	1.018.608,28	3.682.856,57
3. Ηλεκτρισμός – Ύδρευση – Φωταέριο	258.447,42	258.447,42	-	-
4. Κατασκευές	5.871.646,86	4.098.745,65	623.933,70	1.148.967,51
5. Εμπόριο	16.793.202,84	12.229.542,32	988.046,09	3.575.614,43
6. Τουρισμός	7.004.145,13	3.859.517,74	215.952,65	2.928.674,74
7. Μεταφορές - Επικοινωνίες	773.452,55	591.618,08	30.634,18	151.200,29
8. Ναυτιλία	92.550,80	-	-	92.550,80
9. Λοιπές κατηγορίες δανείων	24.631.582,43	15.360.970,08	1.574.579,68	7.696.032,67

B. ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	34.087.380,63	9.611.653,98	1.124.886,84	23.350.839,81
1. Καταναλωτικά δάνεια	13.347.825,17	9.358.691,61	885.948,78	3.103.184,78
2. Προσωπικά δάνεια	6.670,90	401,12	-	6.269,78
3. Στεγαστικά δάνεια	20.732.884,56	252.561,25	238.938,06	20.241.385,25
Γ.ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	3.952.961,09	35.000,00	-	3.917.961,09
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (Α+Β+Γ)	119.111.205,45	61.494.621,36	6.832.170,04	50.784.414,05

	31/12/2008	31/12/2009
Γενικές Προβλέψεις	1.885,00	2.676,00

- **Ασκήσεις Προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης**

Οι ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης αποτελούν τμήμα της μέτρησης και ποσοτικοποίησης του πιστωτικού κίνδυνου στην Τράπεζα τα αποτελέσματα των οποίων υποβάλλονται στην Τράπεζα της Ελλάδος ετησίως.

Οι ασκήσεις διενεργούνται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και παρέχουν εκτιμήσεις του μεγέθους των οικονομικών απωλειών που θα μπορούσαν να προκληθούν από το ενδεχόμενο ακραίων χρηματοπιστωτικών συνθηκών.

2.2) Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος Ρευστότητας είναι ο κίνδυνος μείωσης των κερδών, των κεφαλαίων και του ενεργητικού της Τράπεζας που προκύπτει από την αδυναμία της να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις της λόγω έλλειψης ρευστών διαθεσίμων.

Η Τράπεζα Ηπείρου διαθέτει πολιτική διαχείρισης του Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική περιέχει εννοιολογικούς προσδιορισμούς του κινδύνου Ρευστότητας, μεθόδους υπολογισμού και αποτίμησης του κινδύνου και σκοπεύει στον καθορισμό και την παρακολούθηση των ορίων συγκέντρωσης των καταθέσεων, της σχέσης δανείων προς καταθέσεις, καθορίζοντας την επιθυμητή διάρθρωση των καταθέσεων. Ορίζει με σαφήνεια τους Δείκτες και τα επιθυμητά όρια του κινδύνου Ρευστότητας, τα οποία καθορίζονται με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα, τα βασικά μεγέθη και τη φύση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα δίνει έμφαση στις πελατειακές καταθέσεις και προσπαθεί μέσα από τις πολιτικές της να τις διατηρήσει ως πρωτεύουσα πηγή χρηματοδότησής της.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των ποσοτικών δεδομένων αξιολογούνται σε επίπεδο Τράπεζας:

- Η παρακολούθηση της μεταβλητότητας των καταθέσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους μεγάλους καταθέτες.
- Η σχέση των καταθέσεων προς το σύνολο του ενεργητικού – παθητικού και δανείων.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κόστους κάλυψης ανοιχτών θέσεων.
- Η διασπορά των πηγών χρηματοδότησης.
- Η εξέλιξη των δεικτών άμεσης ρευστότητας και ασυμφωνίας ληκτότητας των στοιχείων ενεργητικού – παθητικού.

Κύριος μηχανισμός εκτίμησης και αντιμετώπισης του κινδύνου είναι η συμμόρφωση αφενός με τη διαδικασία παρακολούθησής του με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2560/2005 καθώς και η τήρηση των ορίων που προβλέπονται στην ως άνω Πράξη.

Η διαχείριση του κινδύνου Ρευστότητας αφορά την ικανότητα της Τράπεζας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της. Για τη μέτρηση και διαχείριση του κινδύνου αυτού εκτιμούνται οι μελλοντικές εισροές και οι μελλοντικές εκροές. Γίνεται σχεδιασμός της σύνθεσης του Ενεργητικού, παρακολουθούνται οι μελλοντικές απαιτήσεις σε ρευστότητα και οι ανάγκες δανεισμού ανάλογα με τη λήξη των υποχρεώσεων.

Η διαχείριση του κινδύνου Ρευστότητας για την Τράπεζα είναι πρωταρχικής σημασίας. Η διοίκηση επιβλέπει σε καθημερινή βάση τη διαχείριση του και διασφαλίζει ότι εξυπηρετούνται οι στόχοι και οι σκοποί που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ενημερώνεται σε καθημερινή βάση.

Σε ημερήσια βάση χρησιμοποιούνται διάφοροι δείκτες για την ποσοτικοποίηση και τον υπολογισμό του κινδύνου Ρευστότητας.

Η Διεύθυνση Οικονομικών επεξεργάζεται, παρακολουθεί και υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος αναφορά υπολογισμού του Δείκτη Ρευστότητας.

Την 31/12/2009, η κατάσταση ρευστότητας της Τράπεζας αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα (όπως υποβλήθηκε και στην Τράπεζα Ελλάδος).

	Δείκτες Ρευστότητας	Όρια
Ρευστά διαθέσιμα (0-30 ημέρες) προς δανειακά κεφάλαια	21,16%	Μεγαλύτερο του 20%
Απαιτήσεις μείον υποχρεώσεις (0-30 ημέρες) προς δανειακά κεφάλαια	18,41%	Μεγαλύτερο του -20%

Σημειώσεις:

Ρευστά διαθέσιμα = Ταμείο + απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων + άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού

Δανειακά κεφάλαια = Υποχρεώσεις 0-12 μήνες + καταθέσεις όψεως, τρεχούμενων λογαριασμών και ταμειυτηρίου που έχουν κατατεθεί στη ζώνη άνω του έτους

Για την παρακολούθηση του κινδύνου διενεργούνται ασκήσεις σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης ρευστότητας, προκειμένου να αξιολογηθεί η επίδραση ακραίων συνθηκών στην κατάσταση της ρευστότητας της Τράπεζας. Τα αποτελέσματα των ασκήσεων υποβάλλονται στην Τράπεζα της Ελλάδος ετησίως.

Η πολιτική περιλαμβάνει Σχέδιο Διαχείρισης Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης. Σκοπός του σχεδίου είναι η διατήρηση άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων σε επίπεδο ικανό για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από μία κρίση ρευστότητας. Το σχέδιο επίσης στοχεύει στη διαχείριση της δυνατότητας πρόσβασης στις πηγές χρηματοδότησης.

Η Τράπεζα Ηπείρου κατά τη διάρκεια του 2009, αντιμετώπισε αποτελεσματικά τις επιπτώσεις της αναταραχής της αγοράς χρήματος στην Παγκόσμια Οικονομία και τις αρνητικές συνθήκες ρευστότητας με προσέλκυση νέων καταθέσεων, με την υπογραφή Σύμβασης Χρηματοδότησης και Παροχής Ενεχύρου με την Τράπεζα της Ελλάδος για τη χρήση πάγιας διευκόλυνσης ενεχυριάζοντας Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Η Τράπεζα Ηπείρου συμμετέχει στο τρίτο μέτρο στήριξης ρευστότητας.

2.3) Κεφαλαιακός Κίνδυνος ή Κίνδυνος Φερεγγυότητας

Ο κίνδυνος αυτός αφορά το επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των Ιδίων Κεφαλαίων καθώς τα ίδια κεφάλαια αφενός προσδιορίζουν τη δυνατότητα ανάληψης κινδύνων και αφετέρου αποτελούν τη βάση υπολογισμού διαφόρων εποπτικών δεικτών.

Η Τράπεζα έχει επάρκεια ιδίων κεφαλαίων ενώ η ποιότητά τους χαρακτηρίζεται παραπάνω από ικανοποιητική αφού στο μεγαλύτερο μέρος τους πρόκειται για συνεταιριστικό κεφάλαιο υπό μορφή κατατεθειμένων μετρητών. Η συμμετοχή των ιδίων κεφαλαίων επί του συνολικού ενεργητικού της Τράπεζας ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική έως και την 31/12/2009.

Για τον κίνδυνο κεφαλαίων η Τράπεζα:

- Διακριβώνει το επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των εποπτικών κεφαλαίων.

- Παρακολουθεί την πολιτική και τον ρυθμό πιστωτικής επέκτασης εφόσον μπορεί να αποδυναμώσει την κεφαλαιακή επάρκεια μέσω μείωσης στοιχείων εποπτικών κεφαλαίων ή μέσω αύξησης των σταθμισμένων στοιχείων του Ενεργητικού έναντι του πιστωτικού κινδύνου.

- Αναλύει τη δυνατότητα άντλησης πρόσθετων κεφαλαίων με εύλογους όρους (έγκυρη άντληση και κόστος), όπως προσδιορίζεται από την ανάλυση της κεφαλαιακής δομής, της δομής του ενεργητικού και την πρόσβαση του ιδρύματος στις αγορές.

Σε στάδιο υλοποίησης είναι η διαδικασία αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (Δ.Α.Ε.Ε.Κ.). Δεδομένου ότι σημαντικό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο παίζει η εσωτερική διακυβέρνηση (ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006) πρόκειται να θεσπιστεί διαδικασία αξιολόγησης επάρκειας εσωτερικού κεφαλαίου. Σκοπός της Τράπεζας είναι να εξασφαλίσει ότι έχει επαρκείς εσωτερικές διαδικασίες και επαρκή εσωτερικά κεφάλαια για την αποτελεσματική αξιολόγηση των κινδύνων.

2.4) Λειτουργικός Κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες ή παραβιάσεις των διαδικασιών αυτών, ανθρώπινη συμπεριφορά, συστήματα ή από εξωτερικούς παράγοντες. Στο πεδίο των λειτουργικών κινδύνων εμπίπτει και ο Νομικός Κίνδυνος.

Η Τράπεζα Ηπείρου σε εφαρμογή του Άρθρου 27 του Νόμου 3601/2007 υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Λειτουργικό κίνδυνο χρησιμοποιώντας την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2590 /20.08.2007 (ΚΕΦ Α). Ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων γίνεται σε ετήσια βάση, Για το 2009 οι κεφαλαιακές απαιτήσεις δίνονται από των παρακάτω πίνακα:

(ποσά σε χιλ. ευρώ)

ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ	661,30
Προσέγγιση Βασικού Δείκτη (ΒΙΑ)	661,30

Ένα σημαντικό υποσύνολο του λειτουργικού κινδύνου είναι τα ενδεχόμενα προβλήματα και οι αστοχίες που αφορούν τα μηχανογραφικά συστήματα και τις σχετικές διαδικασίες. Η μηχανογράφηση πλέον σε όλες τις Τράπεζες έχει κεντρικό ρόλο, επομένως απαιτείται να διασφαλιστεί η Εμπιστευτικότητα, Ακεραιότητα και η Διαθεσιμότητα των πληροφοριών που διακινούνται μέσω του πληροφοριακού συστήματος.

Η Τράπεζα στα πλαίσια αναγνώρισης και διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, αναζητά μηχανογραφικό σύστημα και διαδικασίες για τήρηση δεδομένων καταγραφής γεγονότων που άπτονται του λειτουργικού κινδύνου.

Η Τράπεζα έχει προχωρήσει στη δημιουργία εσωτερικών κανονισμών για όλες τις βασικές θέσεις ευθύνης και τις τραπεζικές διαδικασίες. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην εκπαίδευση του προσωπικού ειδικά για τα θέματα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2.5) Κίνδυνος Αγοράς

Ο Κίνδυνος Αγοράς αφορά την απώλεια της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, λόγω αλλαγών σε οικονομικές μεταβλητές όπως τα επιτόκια, οι χρηματιστηριακές αξίες και οι συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔΤΕ 2591/2007, η Τράπεζα δεν εμπίπτει στις διατάξεις υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αγοράς, αλλά εντάσσει τους κινδύνους από την κατοχή των χρηματοοικονομικών της μέσων στις διατάξεις της 2588/2007 περί πιστωτικού κινδύνου.

2.6) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Συναλλαγματικός Κίνδυνος προέρχεται από την πιθανότητα αλλαγής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας δεν έχει χαρακτήρα «χαρτοφυλακίου συναλλαγών» αλλά «τραπεζικού χαρτοφυλακίου» και κατά συνέπεια ο κίνδυνος αυτός δεν υφίσταται.

2.7) Κίνδυνος Επιτοκίου

Ο Κίνδυνος Επιτοκίου αφορά την ενδεχόμενη μείωση των κερδών ή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που προκύπτει από μετατοπίσεις της καμπύλης των επιτοκίων και ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας.

Η Τράπεζα με τα όργανά της παρακολουθεί πολύ στενά το συγκεκριμένο είδος κινδύνου, λόγω της διάρθρωσης του Ενεργητικού και του Παθητικού της, όπου με στοιχεία τέλους χρήσης 2009, οι χορηγήσεις σε πελάτες ανέρχονται στο 75,11% του ενεργητικού και οι καταθέσεις αποτελούν το 87,07% του παθητικού, εκ των οποίων το σημαντικότερο μέρος είναι οι καταθέσεις προθεσμίας (ποσοστό 76% επί του συνόλου των καταθέσεων).

Η πολιτική της Τράπεζας προβλέπει την ισορροπία αυτών των μεγεθών, όρος ο οποίος έχει τηρηθεί σε όλες τις προηγούμενες χρήσεις. Επίσης έμφαση δίνεται στη δυνατότητα βραχυχρόνιας ανταπόκρισης στις μεταβολές των επιτοκίων, με την πρόβλεψη αποδοχής καταθέσεων προθεσμίας το πολύ ετήσιας διάρκειας και την προώθηση ακόμη πιο βραχυχρόνιων μορφών κατάθεσης. Η Δ/ση Οικονομικών

Υπηρεσιών της Τράπεζας παρακολουθεί και αναλύει την μακροχρόνια τάση εξέλιξης των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων.

Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίου είναι η ελάχιστη δυνατή, αφενός επειδή το σύνολο των χορηγήσεων αφορά προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου και αφετέρου λόγω της μη – ύπαρξης ειδικών προϊόντων.

2.8) Κίνδυνος Φήμης

Το στοιχείο της φήμης της Τράπεζας είναι κεντρικό για τη Διοίκηση και όλο το ανθρώπινο δυναμικό της. Μια πρωτοβουλία πίστης σε τοπική κοινωνία και ειδικά με συνεταιριστικό χαρακτήρα, είναι εξαιρετικά εκτεθειμένη στο σχετικό κίνδυνο γι' αυτό και η φροντίδα όλων είναι η αποφυγή ενεργειών που ενδεχομένως θα της δημιουργήσουν προβλήματα αυτής της μορφής. Μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει καμία αρνητική είδηση για την Τράπεζα, αντίθετα η Τράπεζα διαθέτει εξαιρετικά υψηλό επίπεδο κύρους. Στα πλαίσια της διατήρησης αυτής της κατάστασης, η Τράπεζα προχωρά σε προσεκτικές επιχειρηματικές κινήσεις και ενημερώνει σε τακτική βάση τους συνεταίρους πελάτες της για την οικονομική της πορεία. Δίνεται έμφαση στην ποιότητα, στην εξυπηρέτηση, τη δίκαιη μεταχείριση και στη διαφάνεια των συναλλαγών.

2.9) Κίνδυνος Συγκέντρωσης

Ο Κίνδυνος συγκέντρωσης μπορεί να δημιουργηθεί από ανοίγματα σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες συνδεδεμένων πελατών ή σε ανοίγματα σε συγκεκριμένες ομάδες αντισυμβαλλομένων των οποίων η πιθανότητα αθέτησης επηρεάζεται από κοινούς παράγοντες όπως ο κλάδος, το μακροοικονομικό περιβάλλον, η γεωγραφική θέση, το νόμισμα κ.λ.π.

Επίσης η Τράπεζα στα πλαίσια της αποτελεσματικής διαχείρισης του Κινδύνου Συγκέντρωσης βρίσκεται στο στάδιο επαναπροσδιορισμού των παρακάτω:

- Πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με τον Κίνδυνο Συγκέντρωσης
- Όρια ανάληψης Κινδύνου Συγκέντρωσης
- Δημιουργία μηχανισμών ελέγχου και μείωσης του Κινδύνου Συγκέντρωσης
- Συνεχής προσδιορισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την αντιμετώπιση του Κινδύνου Συγκέντρωσης.

Η Τράπεζα, ως και τις 31/12/2009, ήταν εκτεθειμένη στον κίνδυνο συγκέντρωσης γεωγραφικής θέσης. Η επικείμενη επέκταση του δικτύου της Τράπεζας σε ολόκληρη την Ήπειρο αναμένεται να συμβάλλει σημαντικά στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου αυτού.

2.10) Κίνδυνος Συμμόρφωσης

Ως Κίνδυνος Συμμόρφωσης νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στη φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα της έλλειψης συμμόρφωσής του με τους νόμους, τους κανονισμούς ή και τους κώδικες δεοντολογίας.

Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί τον κίνδυνο Συμμόρφωσης όπως νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στη φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα μη συμμορφώσεως με τους νόμους, τους κανονισμούς και τους κώδικες δεοντολογίας. Οι

ζημιές από μη συμμόρφωση στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο περιλαμβάνονται στον λειτουργικό κίνδυνο. Οι ζημιές όμως από μη ουσιαστική συμμόρφωση επεκτείνονται και στην φήμη του ιδρύματος με σοβαρές συνέπειες στην κερδοφορία του.

Εν κατακλείδι, η Τράπεζα Ηπείρου δεν αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία της μέσα στο σημερινό χρηματοοικονομικό περιβάλλον. Η Διαχείριση των Κινδύνων στην Τράπεζά μας γίνεται με σύνεση και πάντα προς το συμφέρον των μελών μας.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ